

ชื่อเรื่อง การพยาบาลผู้ป่วยมะเร็งตับ
ผู้จัดทำ นางกุลชญา พันธุ์แก่น

บทคัดย่อ

โรคมะเร็งเป็นโรคที่ทำให้คนไทยเสียชีวิตมากเป็นอันดับต้นๆ โดยสามารถเกิดขึ้นได้หลายอวัยวะภายในร่างกาย มะเร็งที่พบบ่อยมากคือ มะเร็งตับ มะเร็งปอด มะเร็งปากมดลูก มะเร็งเต้านม มะเร็งลำไส้ใหญ่ เป็นต้น มะเร็งตับเป็นมะเร็งที่มีความรุนแรงมากที่สุดโรคหนึ่ง เป็นสาเหตุของการเสียชีวิตและเจ็บป่วยเรื้อรัง แบ่งเป็น ๒ ชนิด คือ ชนิดที่เกิดจากเซลล์ตัวเอง เรียกว่า Hepatocellular carcinoma เป็นชนิดที่พบได้บ่อยที่สุดในโลก และพบมากที่สุดในประเทศไทย และชนิดที่เกิดจากเซลล์ของท่อน้ำดีส่วนที่อยู่ในตับเรียกว่า Cholangiocarcinoma มะเร็งตับมีอุบัติการณ์ในผู้ชายมากกว่าในผู้หญิง จากสถิติจำนวนผู้ป่วยมะเร็งในเด็ก ผู้ป่วยในชาย ปี ๒๕๖๐-๒๕๖๒ เพิ่มขึ้นทุกปี เรียงตามลำดับดังนี้ ปี๒๕๖๐ = ๑๓ ราย ปี๒๕๖๑ = ๔๙ ราย ปี ๒๕๖๒= ๖๒ ราย

อุบัติการณ์ของมะเร็งตับในประเทศไทยสูงมากโดยจะสูงเป็นอันดับ ๑ ในผู้ชาย และ อันดับ ๕ ในผู้หญิง คนภาคตะวันออกเฉียงเหนือมักเป็นมะเร็งตับชนิด Cholangiocarcinoma ซึ่งมีความสัมพันธ์กับพยาธิใบไม้ในตับ ซึ่งเป็นพยาธิในปลาดิบ ส่วนมะเร็งตับชนิด Hepatocellular carcinoma จะมีความสัมพันธ์กับการติดเชื้อไวรัสตับโดยเฉพาะชนิดบี และในคนที่เป็โรคตับแข็ง

การศึกษาคั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาการพยาบาลผู้ป่วยโรคมะเร็งตับ โดยทำการศึกษาในผู้ป่วยชายไทยคู่ อายุ ๗๖ ปี มารับการรักษาที่โรงพยาบาลชุมชนด้วยเรื่องเหนื่อย มีไข้ ทานได้น้อยเป็นมา ๑ วัน ญาติให้ประวัติว่า ตรวจพบเป็นมะเร็งตับเมื่อเดือนตุลาคม ๒๕๖๑ ที่โรงพยาบาลศรีสะเกษ แพทย์จะส่งตัวไปรักษาต่อที่ศูนย์มะเร็งอุบลราชธานี ผู้ป่วยปฏิเสธ ขอรับการรักษาแบบประคับประคองที่โรงพยาบาลใกล้บ้าน At ER ผู้ป่วยมีอาการเหนื่อยหอบ ออกซิเจนในเลือดต่ำ ๙๐% แพทย์คุยแนวทางการรักษาผู้ป่วยปฏิเสธ ET-Tube ,CPR ขอรักษาแบบประคับประคอง แพทย์รับไว้รักษาตัวในโรงพยาบาล โดยวินิจฉัยว่า มีภาวะติดเชื้อในกระแสเลือด สงสัยปอดอักเสบ จากมะเร็งตับ ชนิด Cholangiocarcinoma ผู้ป่วยนอนพักรักษาตัวในโรงพยาบาล ๗ วัน อาการดีขึ้น แพทย์อนุญาตให้ผู้ป่วยกลับบ้านได้

ดังนั้นการดูแลผู้ป่วยโรคมะเร็งตับ นอกจากจะต้องดูแลผู้ป่วยที่เผชิญกับภาวะวิกฤตกับโรคต่างๆแล้ว พยาบาลจะต้องป้องกันผู้ป่วยจากภาวะแทรกซ้อนต่างๆทั้งร่างกายและจิตใจ และดูแลให้ญาติเผชิญปัญหาต่างๆอันเกิดจากการเจ็บป่วยของบุคคลในครอบครัวได้ ช่วยให้ผู้ป่วยเรียนรู้เกี่ยวกับตนเอง โดยพยาบาลทำหน้าที่เป็นพี่เลี้ยงให้ เพื่อป้องกันไม่ให้เกิดสถานการณ์ที่เป็นอันตรายขึ้นวิกฤตซ้ำได้อีก